

Yeni Sabah Gazetesi Yazı İşleri
Müdürlüğüne:

Metin Toker husumetli sebebiyle bir müddetten beri Akis Dergisinde aleyhime yazılar yazmakta, esassız bazı meseleler ortaya atarak gönderdiğim cevapları neşretmemek suretiyle hakikatleri umumî efkârdan gizlemektedir. Son defa 26/7/1960 tarihinde taahhütlü olarak gönderdiğim ve bir suretini ilişik olarak taktim ettiğim yazıyı da neşretmeyerek gazetecilik mesleğinin icap ettirdiği insanî vazifeleri yerine getirmekten kaçınmıştır.

Ortaya koyduğu meselelerin hakiki mahiyetlerinin umumî efkâra açıklanması için mezkûr yazısının sayın gazetenizde neşrine müsaadelerinizi diler bu vesileyle saygılarımı sunarım.

Temyiz Mahkemesi
3 üncü Ceza Dairesi
eski Reisi

Celli Cevherioğlu'nun yazısı
Bugün 3. Sayfamızdadır.

5. 8. 1960

Jeni Sabah

Bay Tok'er'e

Bir müddetten beri Akis'de bana satışıyorsunuz. Mütevazı varlığımın meşru olmadığını, Adalet mevzuunda aiyaset adamlarının Alet'i olarak vazife yaptığını, Temyiz'in basınına ilgili kararlarını imza edilmeden önce Hükümet adamlarına duyurduğumu yazdınız. Bazı iddialarınıza mesnet olarak da sahte ve uydurma resim neşrettiniz. İnkılap hareketinin ilk icraatı arasında isimden atıldığımı ya zarak aklınızca bunlarla emekliye sevkedilişim sırasında bir münasebet kurmaya çalıştınız.

Bu ismatlarımıza karşı gönderdiğimiz cevaplardan birincisinin mesleğinizin insanı vecibelerini hiçe sayarak neşretmediniz. İkincisini de cevabın ruhunu teşkil eden ve lışinize gelmeyen kısımlarını çıkartıp basit ve sudan bir cevap halinde koyduktan sonra neşrettiniz.

Bir tarafı neşriyat ile esasız bir takım meselelere ortaya atmak, sonra da hakikatı umumi efkârdan saklamak hilmem bir gazeteciliye yakışır mı?

Bay Tok'er

Ecdattan intikâh eden mahdud ve mütevazı varlığım bakıyorum fazlacla hasedini çekiyor. Halbuki siz haftada 100.000 nâsha satığınızı ilân ettiğinizde göre senede dört milyon sekiz yüz bin liralık muazzam bir gelir sağladığınızı kabûl ediyorsunuz demektir.

Bana gelince: Ben Malatyanın eski ve varlıklı bir ailesine mensubum. Malatya'da ecdadımız bir çiftlik ve bir çok gayrimenkul te varis ettim. Eşimin yine ecdattan tevarüs ettiği İstanbul ve Trakya'daki gayrimenkullerle bu çiftlikleri sattık. Hasıl olan para ile 949 yılında Ankarada Yenigehirin merkezinde bin küsur metre karelik arsa olarak dört katlı bir apartman yaptırıldı. İşçi Sigortalılarına satıldığını yazdığınız yer, işte bu arsa ve apartmandır. Fakat bu arsa ve apartman iddianız illâfina yüksek fiatla ve rizamla değil, hakiki değerinden çok düşük bir bedelle ve istisnâk yolu ile elimden alınmıştır. Ve burayı aldiktan sonra kurum, sekis katlı olmak üzere beş bin metrekare vasatında inşaat yaptırmıştır. Bu vasıfta bir arsa ve apartmanı basit bir ev şeklinde göstermek mesleğinizin ahlâkı icapları ile kabilî telif olması gerektir.

Bay Tok'er

Hâkimliğim hususiyetlerini ve cemiyet içindeki yüksek ve perefilli mevkiimi takdîr edecek derecede bilgi sahibi olduğunuzu tahmin ederim. Bu mesleğin mensupları teftiş ve kazal murakabeye tâbi olup gidikleri, tutumları, bilgileri ve muvaffakiyet dereceleri muntazam ve devamlı surette takip edilir. Yaptıkları vazifelerin mahiyet ve tabiatı çabından olmak üzere bana umumî efkârın murakabesi de inzimam eder. Bunların heyeti mecmuası Hâkimin siciline işlenir. Ona ulu orta dil uzatmak kimsenin hakkı ve haddi değildir. Ben 39 seneyi aşan meslek hayatında kanunî ve kazal murakabeden ve çeşitli kademelerden geçerek ve her kademedede iftî ve iktidarımia temayüz ederek Temyiz Mahkemesi Reisliğini ihraz ettim.

Ne biçim kanun anlayışdır ki zararla beni mal beyanına davet ediyorsun. Mal beyanına davet, yalnız Devletin hakkıdır. Usûlüne göre yapılır ve gizli tutulur. Esasen mal beyanı kanunu senelerce evrej yürürlüğe girmiştir. Bu vazifeyi kanunun tâyin ettiği zamanlarda yerine getirmiş bulunmaktayım. Gerakirze yeniden beyanda bulunmak ve eski beyanlar la yenisini karşılaştırmak imkânını na da sahibim.

Fakat sizin gayeniz, bir meslek vazifesini yapmaktan ziyade bana karşı beslediğiniz eski bir kinli her ne pahasına olursa olsun tatmin etmektir.

Kıbrıs ihtilâfının had bir gekli aldığı sırada Profesör Nihat Erim'in sabık İktidar tarafından vazifeye çağırılması ve muhalefete menâap bir ilim adamından istifade edilmes; o günlerde müstakil basının müsbet neşriyatı ile karşılaşılması olduğu halde siz, herkeşce malûm olan şahsî ve ailevi sebepler yüzünden tersine yol tutunuz ve Akisteki yazılarınızla Nihat Erim'e hakaret ettiniz. Nihat Erim'in açtığı dâva üzerine Ankarâ mahkemesi tarafından mahkûmiyet kararı verilince, hükmü, Temyizde bozdukmak için bazı gayihlar vasıtasıyla teşebbüsler yaptınız. Teşebbüslerin testrisiz kalması üzerine de bana kin bağladınız. İşte satışmanızın ve tasallutunuzun sebep ve hikmetli, sadece bundan ibarettir.

Temyiz'in basınına ilgili kararlarını imza edilmeden önce sabık Başvekilî duyurmak, hazır karara imza basamak gibi bir takım iş natlar yapmaktasınız. 309 sayılı Akis'deki yazınıza 25 Ekimde imzalediğim bir hükmü Memderez'in 16 Ekim'de açıklaması olmasını buna delil gösterdiniz. Bu keyfiyetin madde halinde ortaya konması, bir intikâh hakkı ki bana itfî ve taarruzda bulunmanızın sebep ve sâikini ortaya koymuştur.

Bahsettiğiniz karar, Nihat Erim'e hakaret suçundan size tatbik edilen ceza hükmüne taallük ediyor. Bu hikâyenin vaktiyle bazı politika adamları tarafından polemige vesile yapmak için bir haberden istifade ederek ortaya atıldığını hatırlıyorum. Sabık Başvekilî Afyonda bulunurken 16 Ekim günü akşam ziyafeti sonunda karşılaştığı gazetecilere Akis aleyhindeki hükmün Temyizce tasdik edildiğini haber vermiş. Bunu, o zaman mesele yapmak isteyen politikacılar, tıpkı senin gibi kararın o gün yani 16 Ekim sabahı verildiğini gizlemişler, bilâhare kararın aslından çıkarılıp Cumhuriyet Baş Müddetlumumüsine verilen suretin tanzim edildiği 25 Ekim tarihini karar tarihi olarak göstermişlerdi.

Temyiz Mahkemesinde carî olan usul ve temâilî odur ki: Bir hükmün bozulmasına veya tasdikine karar verilecek heyette imza edilmiş anda o karar, kartona konulmak üzere derhal kaleme tevdi edilir. Ve böylece aneniyet iktisap eder. Bu mahiyetteki karar değil hükümet reisi olan zat, âlâkâtlar, gazeteciler, Adliye Vekâletindeki basın bürosu ve herkes öğrenmek imkânına sahiptir. Gazeteciler hemen her gün Temyiz Mahkemesinde Rivaset makamına veya kaleme müracaat ederler, başını ilgili kararları öğrenmek isterlerdi. Hattâ: Geceleri sık sık ikametgâhında benî telefonla ararlar, haber almağa çalışırlardı. Binaaleyh 16 Ekim sabahı Temyiz Mahkemesinden çıkan bir kararın o günün akşamında Hükümet Reisi olan Başvekilî tarafından haber alınmış olmasında bir gayri tabillik mevcut olmadığı gibi sabık Başvekilî atfedilen bu mahiyetteki bir haberle tasdik arasında bir münasebet aramak ayıptır. Ve Temyiz Mahkemesi gibi Yüksek Hâkimlerden teşekkül eden bir heyete karşı büyük saygısızlıktır.

Bana Göktürk Adaletinin tatbik Alet'i demekle bir zaman Adliye ve Kifilîğinde bulunmuş olan Hüseyin Avnî Göktürk'ün nüfuz ve tesiri altında vazife yaptığımı söylemek istiyorsunuz. Bu çirkin iftirarımı kemalî şiddetle reddedirim. 30 seneyi geçen hâkimlik hayatımda hiç kimse bana böyle bir ismatla bulunmamış, hiç bir zaman hiç bir yerde iftî, ciddiyet ve istikametim aleyhinde bir tek söz söylenmemiştir. Yaradılışım ve karakterim itibarıyla her hangi bir şahsın veya bir otoritenin tesiri-ne kapılarak benliğimden ve şahsiyetimden fedakârlık yapacak in-

sanlardan değilim. Ben kendimi hiç kimseden himaye görmekeşizn yetiştirdim ve adalet cihazının yüksek kademelerini bîhakkın ihraz ettim. Bu yoldaki isnatınız, aynı zamanda Temyiz Mahkemesini teşkil eden değerli âza arkadaşlarımız da müteveccihdir. Çünkü Temyiz Mahkemesi, Toplu olarak vazife gören bir teşekküldür. Bu heyetten bir şahsın veya Reisin müferit. şahsî iradesiyle Temyiz Mahkemesinden karar çıkarmak imkânı olmaz. Bunun aksini iddia, Türk Milletinin en yüksek adalet müessesesine karşı ağır bir buhtandır. Arkadaşlarımız ve bunların temsil etmekte oldukları Yüksek müesseseyi bu isnatlardan tenzih ederim.

Göktürk adaletinin tatbik Alet'i olmak iddiası, o kadar saçma, o kadar mânasız bir iddiadır ki: Vaziyet bunun çamamile aksî istikamette bulunduğunu isbat eder. Zira, Temyiz Mahkemesi Üçüncü Ceza Dairesinin basın davaları, gösteri yürüyüşü vesair buna benzer mevzulardaki tutumu ve tatbikatı hiç bir zaman sabık İktidarın memnun edecek istikamette olmamış, bilâkintemyiz kendisine intikâh eden mevzular; Demokratik zihniyet içinde teftik ve âmme videdânın tatmin edecek görüşler ve icthatlar tesis etmesi. Sabık İktidarda intikâh husule getirmiştir. Karar ve icthatlarımıza adalet ve müsavat prensipleri ile mütenazir olarak basını ve muhalefeti mümkün olduğu kadar şiddet kanunlarının tesirinden korumak zihniyeti hâkim olmuştur. Ben ve arkadaşlarımız, ananevi Türk Adaletinin müesseseli olarak teftik ve kanaat istiklâlinden asla fedakârlık yapmamıştır. Simdiye kadar ceyyan eden tatbik tab hakikatî teydi eder. Ezziümle:

Fikir sahasındaki mücadeleleri ile sabık İktidarın devamî takibatına uğrayan ve haklarında düzünelerle mahkûmiyet hükmü verilmiş olan İzmirde mühtemil Demokrat İzmir gazetesi'nin yazarları aleyhindeki mahkûmiyet kararları hemen hemen hiç tasdik edilmemiştir.

957 senelerinin müteakip Cumhuriyet Halk Partisinin tabutunu yaprak Manisa sokaklarında dolandırmak suretiyle gösteri yapan Demokratlar aleyhindeki beraet kararları esasen bozulmuş. Gösteri Yürüyüşü Kanunuyü Muhalefet aleyhine verilen kararlar tasdik edilmemiştir. Zile ve Uşak hâdiseleri ile ilgili dâvaların maznunları hakkındaki beraet kararları, Hükümetin çütumuna asîlî iftîfat edilmiş tasdik edilmemiştir.

Cihat Baban, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Cemil Sait Barlas gibi tanınmış yazarlar aleyhine verilen mahkûmiyet kararları bozulmuş ve bunların bir çoğu Temyiz Mahkemesinin Umumi Heyetine bizzat tarafından müdafas edilmiştir.

Diğer taraftan Demokrat Parti lehine ve muhalefet aleyhine din propagandası yapan ve sabık İktidar tarafından kuvvetle müdafas edilen ödemişli vazifeler ve Tokatlı mühendisler, İnönü ve Cumhuriyet Halk Partisi aleyhine destan yazanlar hakkındaki mahkûmiyet kararları tasdik edilmiş, Falih Rifki, Bedîî Paik ile Cumhuriyet Halk Partisinin Niğde mebusu Asım Eren'e nesren hakaretten Zafer Gazetesi mesulleri hakkındaki beraet kararları bozulmuş, İktidarın Zafer gazetesi kapatılmıştır. Bu zihniyet ve bu tabikâtın mümes-sil olan insanlar, bir şahsın ve hele Göktürk Adaletinin tatbik Alet'i diye gösterilemez. Bu ayıptır, günahıdır.

Fakat Bay Metin Tok'er: Siz, hangi fikrin, hangi prensipin müdafasını yaptınız. İktidârın Adli ve şahsî suçlardan başka hangi fikir suçları ile mahkemeye sevkedil-

(Devamı) Sa. 5. Sü. 8 de

Bav Toker'a

(Baş tarafı 3. Sayfada)

diniz de Adaletten atıfet bekledi-
niz. Herkesin bildiği gibi siz, sa-
dece haysiyetlere tecaviüzdü mah-
kemelere düştünüz, nezahete uy-
mayan dilinizin belâsını çektiniz.
Şimdi de inkılâbın getirdiği Hür-
riyet havası içinde ve fakat onun
maksat ve ulviyetinden tamamiyle
bîhaber görünerek hudutsuz bir
hürriyetin size getireceği avakibi
düşünmüyor, durmadan vatandaş
haysiyetine saldırıyor, ailelerin
mahremiyetini ve iç yüzünü doğ-
ru yalnız teşhir etmekten zevk a-
lıyorsun.

Memleketin Ana partisinin şeref
li başkanına damat olmanın ve Sa-
yın İnönü'nün evinde evlât mua-
melesi görmenin nimetlerini bir ta-
rafa bırakarak eski dostlarınız o-
lan İnönü'nün mesai arkadaşları-
nı değersiz göstermek ve ihtiras
peşinde olduklarını telkin etmek
için Inkılâbı takiben meydana ge-
len değişiklikten faydalanmaya ve
vekâletleri aralarında taksime kal-
kıştıklarını dedi kudu mevzuu ya-
parak âmme efkârında tereddütler
yaratmaktan hali kalmadınız.

Size bir hukuk adamı olarak şü-
nu söylemek isterim. Bu itiyatları-
nızdan vaz geçerek kaleminizi
memleketin menfaatleri uğrunda
kullanırsanız başınız ağrımaz, al-
lenizin ve çocuklarınızın da hu-
zurunu kaçırmazsınız. Vatandaş
olarak da en halisâne dileğim, siz-
de intibah husule geldiğini görmek
tir. Eğer sizde hakikaten böyle bir
istidat varsa bu yazımı ilk çıkı-
cak Akis'de aynen ve harfiyen ya-
yımlar ve ortaya koyduğumuz me-
selelerin mahiyetlerini tek taraflı
neşriyatla değil, fakat eşit şartlar
dairesinde umumî efkâra aksettir-
mek suretiyle hem ahlâkî hem de
meslekî vazifenizi yerine getirirsi-
niz.

26 Temmuz 1960

Celil Cevherioğlu

Temyiz Mahkemesi Üçüncü

Ceza Dairesi Eski Reisi

İstanbul Şehir Üniversitesi Kütüphanesi
Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 5 2 3 0 8 1 0 0 6 *